UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Contrahenda emptione & venditione, & de pactis inter emptorem & venditorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96393

Visual Library

caſt.in l.fi.ff.qui ſatiſd.cog.per Ang in conſi.clxxxviij. ꝛ conſil. clxix.ꝛ per alios in d.c.Quintauallis.Adde hic,que ſ.dixi.
o ALEX.¶ Ratio differentie.Adde Bal.in l.j.C.de arbit.
p ALEX ¶ Operantur.Illa verba tunc operātur tm̄ ſi apponā tur in compromiſſo,quod in eo aſſumantur boni viri precipue. Adde Bar.in l.Labeo.§.tametſi.ff.de arbit.
q POMA.¶ Materia.Ad materiam vide Are.conſ.lxi.ad fi.vbi ponit duo pulchra dicta de teſti.deponētibꝰ corā arbitratore.

LEX LXXXII.

1 ☞ Pater filiam viduam iterum dotare tenetur eadem dote etiam de iure Digeſtorum.

a SI ſocius. ᵃPactum inter ſocios,qḋ filie de cōi dotentur,eſt validum,ꝛ ſi durante ſocietate,dos reddatur in cōi cum ſua cauſa reuertitur,ſecus,ſi ſocietate ſoluta per filiā recuperat,etſi acceptilatione fuerit liberata,ſocio non nocebit.h.d.
1 quam legē no.¶ ✝No.ꝙ de iure iſto pater tenetur filiā viduā iterum dotare eadem dote.Onus enim dotis eſt,ꝛ ſic nō videt hoc inductum de nouo,per auth.ſed quāuis.C.de rei vxo.acti. dixi in l.poſt dotem.ſ.ſol.mat.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Si ſocius.Facit ad not.q.de qua ꝑ doc.in l.ſi cū dotē.§.j.ſol.matr.ꝛ vide que dixi poſt Bal.in d.auth. ſed quamuis. POMA.¶ Facit ad qḋ.de qua in l.diuortio.§.quod in anno. ff. ſolu.matr.Et ad iſtam legem vide Alex.conſi.cxxxiiij.ij. dubio.ij.vol.ꝛ cōſi.cliiij.in prin.vol.ij.Ant.de but.conſ.vij.Rom.cxlv. Imo.xxviij.ꝛ Alex.cōſi.lv.ad fi.vol.j.ꝛ Ro.conſi.ccccxiij.vbi tenet per hanc legem,quod frater qui habet bona cum alio fratre,non tenetur dotare de communi filias fratris.De quo etiā vide Alex.conſi.lxx.vol.v.ꝛ Soc.in conſi.xlvj.

Liber decimus octauus.

a De contrahenda emptione.ᵃ Rubric.1.

ADDITIO.

a ALEX.¶ De contrah.emp.Sʒ dubitat circa hūc tit.pone,qḋ vēditor negat ſe rē vēdidiſſe,emptor ꝓbat ꝑ teſtes ipſam vēditionē,ſʒ quātitatē ꝓtij nō,qꝛ teſtes forte nō recordāt,an ſit ꝓbata emptio?vī qḋ nō,ꝑ illā gl.q̄ eſt in l.Lucius.circa prin.ſ. de infa.q̄ vult nō eſſe credēdū teſtibꝰ nō plene factū ipm deponētibꝰ iūctis no.ꝑ Spe.in ti.de teſte.§.nūc tractādū.in ꝟſ.qd ergo.Hāc q.tractat Pau.de ca.in l.j.C.de rei vēd.vbi decidit emptionē fore ꝓbatā,ꝛ iuſtū ꝓtium declarabit officio iudicis. Facit gl.in l.ſi ex cā.§.nūc vidēdū.in gl.iij.circa prin.ff.de min. Uide q̄ dixi poſt Bal.in l.cū antiquitas.in fi.C.de teſta.ꝯ ꝓdictā deciſionē facit,qḋ voluit Cy.ꝛ Ray.in l.j.C.de ꝯhē.ꝛ cōmit. ſtip.vbi voluīt,ꝙ ſi inſtrm̄ cātet qualr Titius emit talē fundū ab eccleſia,ſʒ nō dicit pro quāto ꝓtio,qḋ tale inſtrm̄ nō ꝓbat titulū emptionis,etiā ꝯ tertiū,qḋ etiā ſequit Bal.in l.ſciēdū.in fi.j.col.de verb.obl.vbi reſpōdet ad §.item pretiū.Inſtit.de cōtrah.emp.Ita in cōtrariū facit qḋ ſcribo poſt Bar.in l.tranſactio.C.de tranſact.Ad predicta vide ſingulariter Bal.in l.j.ꝛ ij.C.de reb.alie.nō alie.nō alienā.vbi q̄rit,quid ſi teſtes depo nūt qualr talē fundū emi a tali,ſʒ nō dicūt ꝑ quāto ꝓtio,ꝛ quod poſſedi decē annis,an iſta ꝓbēt ꝓſcriptionē?ad ꝓdicta etiā vide Bar.in §.Marcellus.in vlt.q.ſ.de iureiu.in l.ſi duo patroni.Adde vt per Pet.de Anch.conſi.cccxxxij.ꝛ Rom.conſi.cx.

LEX I.

1 ☞ Emptio ꝛ venditio,an ſit de iure gentium.
2 Nummi ſunt inducti de iure gentium,non ciuili.
3 Uerbum,comparare,neceſſario non importat emptionem,ſed comprehendit etiam permutationem.
4 Conſenſus ſi requiratur,intelligitur inter ꝑſentes vel per nūtium vel epiſtolam.
5 Quid ſi reuocatur mandatum,ꝛ nuntius ignorat?nu.5.

a ORigo emendi.ᵃ Per iſtā legem vī,
1 ✝ꝙ ꝯtus emptionis non ſit de iure gētiū,qꝛ pecunia nō fuit de iure gētiū,ſʒ de iure ciuili,cuius ꝯriū in hac lege in fi.dʒ.Glo.in l.eas.ſ.de capi.dimi.vī dicere,qḋ emptio eſt de iure gentiū,hoc eſt,qꝛ hʒ equitatem naturalē a iure gētium,tñ iure ciuili eſt inducta.Breuiter ego puto,ꝙ emptio ſit inducta a iure gentiū.Ius enim gentium eſt,quo oēs gentes vtuntur.Lʒ enim emptio nō inceperit ab initio,quo gētes ceperūt eſſe,nulla tñ gens eſt,que nō habeat materiaʒ ſiue monetā forma publica ſignatā.Nā antiqui ſignabant in corio,
2 quidā hodie ſignāt in charta.Uide nō credo,✝ꝙ nūmi ſint in
3 ducti de iure ciuili,imo a iure gentiū.¶ ✝No.ꝙ verbū,comparare,non ſignificat emptionē de neceſſitate,ſʒ cōprehēdit etiaʒ
* ꝑmutationē,de quo in l.j.C.de rerum permu.¶ Ultimo*glo.
b tua dicitᵇ duo notabilia,✝quod vbicūqʒ dicitur cōſenſu,intelli
4 gitur de conſenſu adhibito inter preſentes,vel quod interue
c nitᶜ organum nuntij,vel epiſtola.✝Item querit gloſſ.quid,ſi re
5 uoco mādatūᵈ ꝛ nūtiꝰ ignoret?De hoc vidiſtis in l.j.§.ſʒ ego.
d ſ.qḋ iuſſu.ꝛ ꝑ Cy.in l.mādatū.C.mā.vbi de h̄ ponit plene,ꝛc.

ADDITIONES.

a ALEX.¶ Origo.Uide Bar.in l.j.C.de vete.numiſmatis ꝓtā te.li.xi.ꝛ qḋ etiā ipſe no.in l.ij.§.j.ſ.ſi cer.pe.Et cui cōcedi poſſit ꝓuilegiū cudēdi monetā,vide gl.ꝛ Bar.i l.fi.C.de fal.mone.
* CLAV.¶ Ultimo.Iſtud ꝑ multa reprehēdit Rom.cōſ.ccxcv. vbi cōcludit ſufficere,ꝙ certificet per aliū,licet in cōſil.cccliij. in iiij.dubio,ſimpliciter ſequatur.Uide etiā Are.tenentē contrariū cōſ.cxxix.ꝛ vide Feli.referētē opi.Ro.cōſ.j.in c.cū ꝯtingat.de reſcri.ꝛ idē tʒ qḋ hic Bar.in l.poſt dotē.ſ.ſol.matr.ꝛ vide Alex.in l.q abſenti.in prin.l.ꝛ ibi Aret.de acqui.poſſ.
b ALEX.¶ Gl.tua dicit.Adde gl.in l.cōſenſu.ꝛ ibi Bart.cū his que ibi dixi poſt eum.ſ.de act.ꝛ oblig.
c POM.¶ Interuenit.Uide q̄ poſui ad Bar.i l.abſenti.ſ.de do.
d ALEX.¶ Mādatū.Dixi in l.j.C.de ſatiſd.ꝑ Bal.in l.ſi liberā. C.qḋ cū eo.ꝛ latius ꝑ eūdē in l.mādatū.C.manda.ꝛ in l.falſus. C.de fur.In hac materia qḋ licet nō valeat emptio,niſi ſit expreſſum certū pretiū,tñ valeat promiſſio de vēdēdo.Ita dicit Bal.in l.pe.C.cōia de leg.ꝛ intelligit ꝓmittere iuſto pretio,vt ibi ipſe dicit,ꝛ an valeat venditio facta vno nūmo?vide Bar.in l.ſi quis ante.de acq.poſ.Et que ſit cauſa prima in ꝯtu venditiōis,vide Bar.in l.j.ſ.de cōd.ind.ꝛ no.ꝙ lʒ pretiū ſit incertū, tñ ſi ꝓpter relationē ad aliud pōt certificari,vēditio vʒ,vt dixi in l.a diuo Pio.§.ſi pignora.lʒ Bar.ibi teneat ꝯriū,de re iud. ꝛ an appellatiōe vēditiōis,veniat donatio,vide Bar.in l.filiuſfamilias.§.diui.de leg.j.vbi vide oīno.adde vt per Pau.de ca. conſi.cxxxij.

LEX II.

INter patrē. Uide quod dixi i l.frater a fratre.ſ.de cond.indeb. in vlt.lect.quam non legi in cathedra,ſed eam ſcribi feci.h.d.

LEX VI.

a SEd Celſus ᵃfilius.
§.Si fundus. Ubi contractus ex queſtione reſoluit,actiōe ex
* ꝯtu agit ad id,quod eſt actū.h.d.*Uel ſic,Pacta inter cōtrahētes appoſita in omnē euentū ſunt ſeruāda.h.d.ſecundū Iac. de Are.Et caue,qꝛ hic ſunt tria pacta.Primuʒ in principio. Secūdū ibi,ꝛ vt ſi.Tertiū ibi,vt quanto minoris,ꝛc.Et eſt notabilis tex.hanc diſtinctionē feci tibi in l.ꝛ elegāter.in prin.ſ.
* de dolo.licet iſtam l.ibi non allegauerim.*

ADDITIO.

a ALEX.Sed Celſus.Et dū dicit hic,quod locus vendi non poteſt,vide Bal.in rub.C.eo.ꝛ in iij.queſt.

LEX VII.

1 ☞ Contractus collatus in arbitrium alterius contrahentiuʒ, vel etiam tertij,an valeat.

a HEc venditio. ᵃSi in alterius ex ꝯhētibus arbitrio conditio cōferatur,intelligitur de arbitrio boni viri,ꝛ tūc arbitrandi facultas extinguitur cū in mora fuerit.h.d.
1 qḋ no.multum.✝Hanc queſtionem habuiſtis l.ſi ita coita.ſ.tit. j.ꝛ l.ſi quis arbitratu.ſ.de verb.obli.quod ſi committitur in arbitrio alterius aliqua conditio ꝯtus,quod ſi nō arbitrat,nō valet contractus.Sol.hic cōmittitur in arbitrio vnius ex cōtrahentibus,ibi tertij.Ratio,qꝛ bonus vir,qui debet arbitra
b ri,ᵇeſt iudex q nō pōt adiri,niſi ſuper cōtractu qui ſubſiſtat,vt l.domū.ſ.eo.Modo qū cōmittitur vni ex cōtractibꝰ,ꝛ ipſe non vult arbitrari,pro impleto habetur,ꝛ etiam contractus eſt firmatus,ergo iudex poteſt ſuper hoc adiri,ſecus quando tertiꝰ arbitrari nō vult,vt dixi in l.ſi quis arbitratu.ſ.de verbo.obl. Item mirandū videtur,quod facultas arbitrandi eo ipſo pereat,quod eſt in mora,quod videtur contra caſum l.fi.§.ſed ꝛ ſi quis.C.cōmunia de leg.vbi dicitur quod per annum.Hoc examinaui in l.j.infra de legat.ij.dixi in l.ſi quis arbitratu.de ver
* borum obligatio.*¶ Hic gloſſa in verbo,obſtrictus.facit differentiam inter,ſi volam,ꝛ ſi voluero,ꝛ cum volā,ꝛ cū voluerō,

de qua plene in l.centeſimis.in fi.ſ.de verb.obli. ¶ Item no. q facultas arbitraria finitur, cum quis fuerit in mora. De hoc tetigi in l.ſi quis arbitratu.de ver.oblig. & ibi iſtam l.examinaui.
* & in l.j.ſ.de leg.ij.*

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Hec vẽditio. Et no. quod ſi vendo, vel loco pro iuſto pretio, nullo appoſito declaratore, vel appoſito, ſz mortuo, dixit fin. Azo Inſtit. loca. qđ dz agi preſcriptis verbis. Sequitur Bal. in l.contractus.de fide inſtr. POMA. ¶ In materia huius legis vide Alex. in l.ſi fund⁹. §.poteſt.di pig.in apoſti. P.PAV.P. ¶ Limita, niſi venderetur vniuerſitas, & conſtitueretur aliquod pretiũ pro iure patronatus. Itẽ de iſta materia quomodo ius patronatus poſſit in vniuerſitatẽ trãſire, & qd ſi vxor daret marito omnia bona in dotẽ, an in maritũ tranſeat ius patronatus, vide Pau. de Eleaz. in iiij diſp. in q. ſua inci. patron⁹. et p diſcurſum totius, vbi vř fuiſſe in illa opi. quã refert Alex. hic, ipſum habuiſſe in cle.j.de iu.patr. quã opi. reprobat Fel. hic, id bene nota. Itẽ vide ad iſta Abb. in c.quãto. extra de iudic. vbi ponit, quod licet veniat ius patronatus cũ vniuerſitate, tñ ſi ſpecificaret ius patronatus nõ poſſit venire. Allegat Io. and. in c.j.de iure patr. in vj. & ibi etiã ponit de iudice laico, an cum vniuerſitate poſſit priuare aliquẽ iure patronat⁹: & vide doct. et ibi. Itẽ de eo, quod dictũ eſt ſ. an in maritũ, in quẽ trãſit vniuerſitas bonorũ vxoris tranſeat etiã ius patronatus, vide Feli. in c.cũ Berthold⁹. de re iud. vbi allegat p & cõtra, & nihil clare firmat, ex alia tñ rõne mouẽtur doc. p eũ ibi allegati, quã ex ratione Pau. de Eleaz. ſ. vide per eũ, & ibi etiã vſq; ad finẽ illius c. ponit. ad quos tranſeat ius preſentandi, & an tranſeat in creditorẽ, cui tradũtur bona pignori. Et quid in cõductore ad tẽpus, & quid in ſequeſtro, & multa tangit pro declaratione c. ex literis. de iure patr. & regule pdicte qđ cũ vniuerſitate trãſeat ius patronatus, vel ius pſentãdi. Itẽ an tranſeat in fideicõmiſſariũ, vel fiſcum, vide Iaſ. in l.venia. in princ. C de in ius vocan. Itẽ, an quando cum vniuerſitate tranſeat ius patronatus, ita trãſeat, quod eſſet mere ſpirituale, vide Barb. in c.ad queſtiones.de rer. permu. Itẽ ſi vẽdatur villa cũ iure patronatus, qđ valeat, ſecus ſi diceret in iure patronatus ſm Abb. in c.querelã.de ſimo. In 𝔷riũ vide Soc. in l.ſi is, qui ducẽta. in prin. de rebus dub. Itẽ ad primã apoſtillã Alex. poſitã ſuper hac l. in fi. adde qđ iſtã opi. Pau. de Eleaz. reprobat Feli. in c.cauſaz. vſ. & predicta procedũt. extra de preſcr. referũt 𝔷riũ tenere Ioã. and. & alios, vide Iaſ. in l.diuortio. §.ſi vir. in vlt. col. ff. ſol. mat.
b ALEX. ¶ Arbitrari. Sequit Bal. in rub. C. eo. in ij. qõ. & in ſeq. ibi tñ, ſi bene põderetur, reſtringit iſtam legem qñ per modum conditionis. confertur in arbitrium contrahentis, ſecus, ſi per modum cõmiſſionis, vel diſpoſitionis, ſed Bart. ſentit aperte 𝔷rium in l.ſi quis arbitratu. in ver. op. de. verb. obl. & melius p l.fi. C. eo. Adde que poſui in l.ſi quis arbitratu.

a §. Huiuſmodi. a Hoc intendit, Nõ vř incertum, qđ ex alio poteſt certificari. h.d.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Huiuſmodi. Hic eſt vna gl. fin. ſecũdũ Imo. ĩ l.ſi ſtipuler. iũcta l.ſi certos. de verb. oblig. Vide Bal. in l.in vẽdentis. in iiij. opp. C. eo. tit.

§. Si quis ita. Adiectio pluris niſi certificet p aliud, nil releuat. h.d. De hac dictione, plus, dixi in l.Publia. §.penul. ſ. depoſiti.

LEX VIII.

a Nec emptio. a Si vẽditur res, nõ vz venditio niſi res extet, ſi vendit dubius euentus, cõſiſtit venditio, licet nil ſequat. h.d. Declaraui in l.ſi iactũ. ſ.de acti. empt.* Notabilis
* lex & ſubtilis, & per hanc legem fundaui ſemel vnam queſtionez
* quam poſui in l.cotem. §.qui maximos. ſ.de publi. & vecti.*

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Nec emptio. In hac l. eſt vna gloſſella in fi. glo. pme, q ponit de dictione, iam olim, & dudũ qualiter iſte dictiones tria tpa ſignificẽt, vide Bar. ĩ l.j. §.hoc aũt edictũ. ſ.de ope. noui nun.

LEX XIX.

a Quod vendidi. a Ex cauſa vẽditiõis nõ transfertur dñium niſi
* pretio ſoluto, vel fide habita de eo. h.d.* Iſta eſt bona lex, vide ibi tex. accipiẽtis, &c. Dic, licet traditio fuerit ſequuta, alias niſi tñ pretium fuerit ſolutum, nõ fiet tranſlatio dominij, vt no. Inſti. de re. diuiſ. §.vendite vero in prin. Et iſtud quod dicit hec lex, vel etiam fidem habuerimus, &c. intellige in vẽdẽte rem propriam: qr ille poteſt habere fidem de pretio, vt hic, alias vendens rem alienaz, vt procurator, vel tutor, vel alius adminiſtrator non poſſet habere fidem de pretio, vt l.ſi procurator. cum ibi no. in glo. in verbo, ſoluto. ſ. de iure fiſci. Et vide q dixi ſ.de re iudica. l.a diuo Pio. §.ſed ſi emptor ſibi. Quero, an ille, qui vendit, &c. Et vide q ſcripſi in l.ſi non donationis. C. de contrahendi. emp. Sed quero, nunquid iſte, q vendidit rem, & tradidit, & habuit fidẽ de pretio, habeat iſtam rem obligatam pro pretio ſine aliqua conuentione, dic qđ nõ, per l.
* j.in fi. ſ.de reb. eo.* Quid in alio cõtractu vtrũ b dominiũ trãſ
b ferat merce ſoluta, c vel habita fide de ea. Vna gl. eſt de re. per-
c mu. l.j. que videt dicere hoc eſſe ſpãle. alibi in l.cũ proponas. C. de dolo. vř dicere 𝔷rium. & ſ.de fur. l.ſi ſeruus. §.locaui.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Qđ vẽdidi. Quando videatur non habita fides, dic qñ inter contrahentes agit q ſoluatur incõtinenti pecunia, or venditor dicit, non cõfido de te, ſm Bal. & glo. in l.inciuile. C. de rei ven. & in dubio preſumitur habita, ſm glo. Hoc fallit in caſibus ſingulariter no. in l.ſi donationis. per Bal. C. eo. & qđ preſumatur fides, eſt etiam gloſſ. in l. procuratoris. §.ſed ſi. de tributoria. Et quãdo videat habita fides de pretio, vide qđ legitur & no. in l.ſi quaſi. ſ.de pig. act. & vide Bart. in §.locaui. vide Bar. poſt gl. in l.j. ſ.de rerum permu.
b ALEX. ¶ Venditionis. Adde Bal. in l.vendentis. in iiij. opp. & in l.fi. in iiij. opp. C. eod. Alex.
c ALEX. ¶ Merce ſoluta. Vide late Bar. in d. §.locaui.

LEX XXII.

1 ☞ Patronatus ius tranſit, vniuerſitate vendita.
a Hanc legẽ. a Ex hac lege, dicũt qdã, q ven
1 dita vniuerſitate, trãſit ius patronat⁹, ſec⁹ in re ſingulari. de q vide extra de re iu. c.cũ Berthold⁹. & de iure patr. c.cũ ſeculũ reliqueritis.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Hãc l. Vide Bal. in l.ſi quis. §.certũ. de ſec. nupt. &c. Fallit etiam qñ vniuerſitas ipſa eſſet vendita, puta hereditas, & eſſet neceſſe q fieret traditio ſingulariũ rerũ, hoc caſu nõ includitur ius patronatus in tali vẽditione. vide p Mode. in ca. quanto. de iudi. Pau. de Eleaz. in cle. j. de iure patr. quod not. ad limitationem l.in modicis. ſ. eo. & l.quedam. de acqui. re. do. ¶ Adde vt p Bal. conſi. j. lib. v. per Ro. conſi. ccclxviij. & Bal. conſi. xxxij. lib. j.

LEX XXVI.

1 ☞ Prohibitio facta a iudice impedit dñij tranſlationem.
a Si ſciens. a Not. q phibitio facta a iudice
1 impedit tranſlationem dominij, quod ſit in arbitrio. vide extra de teſta. c. Raynuti⁹. & c. Raynaldus. & ibi per glo. & Inno. &c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Si ſciẽs, &c. Prohibitio facta a iudice impedit trãſlationẽ dominij p Bal. in l.ea lege. in fi. de cond. ob can. C. & adde qđ dixi in l.q abſenti. §.j. ſ.de acq. poſ. & Bar. in l.filiuſfamilias. §.diui. ff. de leg. j. POMA. ¶ Adde qđ in contrarium tz Alex. in l.filiuſfami. §.diui. ff. de leg. j.

LEX XXVIII.

a Rem alienam. a Gl. hic qrit duo, vtrũ hec lex habeat locũ in re mobili, & immobili, q dic vt plene C. de vſuc. p empt.
b l.ij. ¶ Secũdo quero, que ſit ratio, b q res aliena nõ
c poteſt pignorari ſed vendi: qđ dic, vt C. ad Velleia. l. c ſi fine. &c.

ADDITIONES.

a P.PAV.P. ¶ Rẽ alienã. Quid aũt, ſi fieret inter ſcientes venditio rei aliene. vide Alex. conſi. cccclix. in iiij. vol.
b ALEX. ¶ Que ratio. Sed quomodo intelligatur q res aliena nõ poſſit pignorari, vide not. & ibi Barto. in l.rem alienam. ſ. de pig. act. Adde q non tantũ committit furtũ vendẽs rẽ alienam ſcienter, ſed etiã emens, vt l.ſi liberam. C. quod cum eo. Et ad iſtam l. vide omnino gl. no. in l.item ſi res. ſ. de alie. iudi. mu. cau. fa. & adde Bar. in l.ij. ſ. de pig. act. & ibi dixi poſt eum.
c ALEX. ¶ C. ad Velle. Et ibi Bal. & Bal. ĩ l.fi. C. ſi res alie. pignora. fit.

LEX XXXII.

* Qui tabernas. * In dubio vř qs vetere ius, qđ hz ĩ re. Tementi, qr bona lex eſt iſta. Ex lege iſta colligũt qdã argumentum, q licet eccleſia, qui eſt locus ſacer, vel cemiteriũ, q eſt locus religioſus, non poſſit pſcribi, vt Inſtit. de vſuc. §.ſz aliqñ. põt tñ qs pſcribere locũ in ecclia, ĩ quo ſedeat, vel in cemiterio locũ, in quo ſepeliat, pro hoc. C. de leg. l. monumẽta. de religio. l. monumẽtorũ. p hoc gl. ſ. de iis, q not. infa. l. athletas. ſuper verbo, deſignatores. & in ſimili. C. de offi. magi. offõ. l. iubem⁹. & ſ. de diuer. & tem. preſc. l.ſi quiſquã. Itẽ nota, q ad priuatum poteſt pertinere vſus rei pertinentis iure proprietatis ad rempublicam. Quod facit pro hominibus ciuitatis habẽtibus in foſſatis publicis, vel alibi hortos per rẽ publicam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

blicam, vt a tali vſu non debeant repelli, pro hoc l. turres. C. de
oper. publ. cum ibi notat. In tex. ibi, publice ſint, ⁊c. ſubaudi, q2
licet de authoritate principis ego edificauerim iſtas tabernas
in ſolo publico: vel forte fecerim aliud edificium in ſolo publi-
co, iſtud edificiũ nõ eſt meũ. Nec ibi habeo niſi ſolum vſum, ⁊ iõ
vendendo videor ſolum vſum vendere, vt hec habent per gl. j.
* de dam. infe. l. fluminum ibi, ſed opponitur.*

LEX XXXIIII.

1 ☞ Diſſenſus circa acceſſoria non vitiat contractum.
2 Principale inſpicitur, ⁊ non acceſſorium, licet acceſſoriũ ſit ma
ioris valoris.
3 Permuto ſi librum meum cum tuo, hoc acto quod vltra de-
beas decem, an ſit emptio.
4 Alienatio poteſt per ſtatutum prohiberi.

a **Si in emptione.** [a] Diſſenſus circa† ac
1 ceſſoria cõtractũ non
vitiat, ⁊ in dubio ſit interpretatio cõtra creditorem.
¶ No. quod dixi in ſummario. Vl. no. iſtum verſi. nec
2 refert †qd inſpicimus quod eſt principale, licet acceſſorium ſit
b maioris valoris. ⁊ facit[b] iſte tex. ad q. †fuit actum[c] quod permu
3 tarem Codicem meũ cum tuo Digeſto, hoc acto quod deberes
c mihi dare vltra viginti, eritne hic emptio, an permutatio? Cer-
te inſpicitur, quod eſt principale, vt hic. Facit ſ. depoſiti. l. j. §.
quod ſi rem. ⁊ l. ſi procuratorem. in prin. ſ. man. ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si in emptione. Et ad hanc l. hic in emptiõe, vide gl.
⁊ Bar. in l. ab emptione. ⁊ vide Ang. poſt gl. ⁊ Bar. in l. veteri-
bus. ſ. de pac. POMA. ¶ Ergo incertitudo circa acceſſoria, nõ
vitiat. vide Pau. de ca. conſi. cccxxxvj. vbi loquitur in ſentẽtia.
b POMA. ¶ Et facit. Vide Barb. cõſi. lv. vol. ij. ⁊ vide pulchruʒ
exemplũ per Alex. conſi. cxix. verſ. quod auteʒ. vol. v. vbi dicit
quod in quolibet contractu magis principale attenditur.
c ALEX. ¶ Fuit actũ. Vide Bar. in l. Ariſto. in pn. de don. ⁊ vi-
de Bart. in l. j. j. de rer. permu. Vide Bal. in pe. feudo. ⁊ in l. j.
C. de re. pmu. ⁊ Ang. in l. qrit. ſ. de ſtat. ho. ⁊ Bal. in dictis plu
dñs, addit vnũ notabile, qd verbũ perficit doctrinã Bar. hic, lʒ
de Bar. mentionem non faciat. quid ſi ſpecies, ⁊ quãtitas ſunt
eiuſdeʒ pretij, quis erit iſte contractus? dic quod erit emptio,
⁊ ſic contractus iuriſgentium.

4 **§. Omnium rerum.** Not. †qd per ſtatutũ [a]
a poteſt alienatio [b] phi-
b beri. facit l. in quorum. j. de pig. dixi in l. filiuſfa. §. diui. de leg. j.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Statutũ. Vide q̃ dixi in l. ſi in emptione. de act. emp.
in fi. iſtius apoſtille, in §. j.
b ALEX. ¶ Alienatio. Iſte §. pbat in ver. vel mores ciuitatis. qd
ciuitas põt ſtatuere, quod alique res vendãtur vel alienẽtur.
Nam ſi moribus ciuitatis poteſt induci, quod res nõ vẽdant,
ergo eodem modo põt ciuitas ſtatuere quod res vẽdant. iſtud
probatur ex notabili inductione, quã fecit Ange. in l. captato-
rias. in ver. ſenatus improbauit. de here. inſtit. per illum text.
⁊ Bal. in l. moribus. per illum tex. ff. de vul. ⁊ pupil. per Ange.
in l. cũ ptor. per illũ tex. in ver. moribus femine. ff. de iudi. ⁊ vult
Bar. in l. venditor. §. ſi conſtat. ſupra communia predio.

§. Hominem liberum. No. glo. aliter vi-
detur notari j. de
vſuca. l. ſi is, qui pro emptore. §. fi. ⁊c.

1 ☞ Emptio in dubio videtur facta ratione dominij, non autem
poſſeſſionis.
2 Emptio rei ſue ſicut non valet ratione dominij, ita nec ratione
poſſeſſionis.
3 Vendens rem ratione poſſeſſionis debet preſtare ſe eſſe potio
rem in poſſeſſione.

a **§. Rei ſue.** [a] Not. iſtũ tex. ad tria. †Primo quod rem
emẽdo quis videtur in dubio emere ratio
ne dominij, niſi appareat, quod ratione poſſeſſiõis expreſſe aga
2 tur. De hoc dixi in lege, ſi aliquam rem. j. de acqui. poſ. ¶ †Se
cũdo no. ꝙ ſicut nõ vʒ emptio rei ſue ratione dominij, ita nõ va
let ratione poſſeſſionis, quando per aliquod interdictum poſ-
ſem poſſeſſionẽ aduocare vt hic ibi, ⁊ in iudicio poſſeſſionis po
3 tior eſt. ¶ †Tertio no. quod ille, qui vendit rẽ ratione poſſeſ-
ſionis debet preſtare ſe eſſe potiorem in poſſeſſione, ſicut ille q
vendit iure creditoris, debet preſtare ſe eſſe potioreʒ credito
rem. C. credi. euic. pig. non debe. l. j. ⁊ ij.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ Rei ſue. Quod non valeat emptio rei ſue, etiã ſciẽ
ter facta, nec pindicet aliquid dño, vide Alex. cõſ. iiij. vo. iiij. ha
bes ad Bar. in l. ſi rẽ aliquã. de acqui. poſ. ⁊ emptor ſoluens p-
tiũ rei ſue ſciẽter nõ põt repetere: vt dicit tex. in l. rei ſue. ſ. eo.
Circa qd vide qd dt Alex. in d. l. ſi rẽ aliquã. ad finẽ, ꝙ ex neu-
tra vʒ. Cõtrariũ dicit Bart. in l. multum. ff. de verb. obl. Quid
aũt ſi res non eſſet ſua, ſed poſtea efficeretur ex cauſa, q̃ trahit
retro, puta hereditas, vide Alex. in l. ij. C. de pet. heredi.

1 ☞ Executores non poſſunt emere res, quas ex officio vẽdunt.

a **§. Tutor.** [a] No. ꝙ executores non poſſunt emere de re
1 bus quas debẽt vẽdere ex officio. †Cõtra de
l. cũ ipe. C. e. doc. ſoluũt qd põt palam ⁊ bona fide, non clam, ⁊c.
* *¶ Ergo in hoc reſident doctores, qd tutor poteſt emere pa-
lam, ⁊ publice. Sed quomodo iſtud poteſt ſtare: q2 rei pupilli
nõ valet alienatio ſine authoritate tutoris. l. quecũque. §. qui a
pupillo. ſ. de public. in rem act. Sed iſte in re ſua authorare
non poteſt, nec palam, ⁊ bona fide poterit emere. Sed dic,
ꝙ in hoc caſu tutor fungitur vice duorũ: quoniã emit vt pſona
priuata, ⁊ authoratur, vt tutor, ⁊ perſona publica: de quo per
* Cy. in l. cũ ipe. C. e. iũctis notatis p me. ſ. de adop. l. ſi conſul. *

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Tutor. Vide in aut. quibuſcunque. C. de ſac. ſan. ecc. ⁊
ad iſtũ tex. ⁊ ad hic no. vide plene p Bar. in l. cũ ipſe. C. eod. ti.
POMA. ¶ Limita, vt p Mod. ⁊ Lancel. in l. ſingularia. iij. ſpãli
tate. ff. ſi cer. pet. Ro. conſi. cix.

LEX XXXV.

a **Quod ſepe.** [a] Gloſ. querit aliqua hic, de qb.
vide C. de fide inſtru. l. ʒctus.
Dic vt hic, ⁊c.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ Qd ſepe. Circa intellectum §. ſi quis amicó. vide
Are. omnino in l. j. in prin. ff. de verb. obli.

a **§. Illud conſtat.** Non valet venditio ſi pretij
quãtitas in emptoris volun
tatem, vel arbitrium conferatur. ¶ Opp. de l. hec vẽditio. ſ. e.
ſol. ibi non ponitur in arbitrium cõtrahentis aliquid de ſubſtã
tialib. contractus, hic, ſecus quod plene dic, vt l. in perſonam.
* §. generaliter. j. de reg. iu. C. eo. l. in vendentis. *

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Illud cõſtat. Per iſtũ §. ⁊ §. pretiũ. Inſti. de empt. et
vẽ. ⁊ p tex. in l. ſi volũtate. C. de reſcin. vẽ. ⁊ p l. fi. C. de ʒhẽ. emp.
Et alias cõſului, ꝙ non poſſit dari actio ex empto, ⁊ vendito, ſi
conuentio nõ fuit facta de certo pretio, vel poſtea certificãdo.
Et exemplũ, q2 dicit poſt contractuʒ immediate venditor em-
ptori, ſi videbit tibi malefeciſſe, facias tu, ꝙ des mihi pecuniã,
quã mihi promiſiſti ſoluere in alia ſeptimana, ⁊ ego ſum contẽ
tus ꝙ nihil ſit factũ. Cũ em̃ oporteat emptorẽ antequã cũ effe-
ctu agere poſſit actione ex empto offerre pretiũ debitũ, ⁊ cõuẽ
tũ. l. Iulianus. §. offerri. ff. de act. emp. l. ediles etiam. ff. de edi.
edic. ergo cũ nõ cõſtet per predicta verba, ꝙ pretiũ ſit centum
ducatorũ, non poteſt dici perfecta venditio. bene facit qd not.
Iac. de Rauen. ⁊ Ray. in l. j. C. de ʒhẽ. ⁊ cõmit. ſtipu. vbi dixit,
ꝙ ſi pducitur inſtrumentũ emptiõis factum per tertium a tali
prelato de tali re, ſi in tali inſtrumento non continetur certũ p-
tium, per tale inſtrumẽtum non probatur titulus. nec pſumet
vẽditionẽ factã fuiſſe pro iuſto pretio, ſeu pro aliquo determi-
nato ptio, nã nõ pſumit ſolennitas materialis, ꝙ non ſit vnifor
me dictũ pretiũ, ⁊ ſic non eſt idẽ ꝙ in ſolennitate formali, vt no-
tat Bar. in l. ſciendum. de ver. obl. in prin. ⁊ dato ꝙ vbi tale in
ſtrumentũ tantum, vel ſimilis probatio facta per teſtes depo-
nẽtes de vẽditione, nõ de pretio certo, pducerent, nõ ʒ vendi-
torẽ, ſed contra tertiũ poſſeſſorẽ, eſſet dicenduʒ an ſtandũ eſſet
tali probationi: ⁊ no. p Bal. in l. j. C. de reb. alie. nõ alie. ⁊ p Cy.
in d. l. j. C. de ʒhẽ. ⁊ commi. ſtip. quaſi non poſſit iſte cõtra queʒ
producit, opponere de iure tertij. Tamen qñ producitur con-
tra venditorẽ, qui nõ nõ cõfitet ſibi eſſe ſatiſfactũ de pretio, tũc
nõ negat, qd opʒ eſſe probatũ de pretio certo, vt ipſe poſſit cũ
effectu agere, vt etiã in terminis voluit Raph. Cu. in d. l. ſcien-
dũ. ⁊ Ful. ⁊ Pau. de ca. in l. ſi duo patroni. §. ſi quis iurauerit.
de iureiu. ⁊ eſt de mente Ray. d. l. j. de cõtrah. ⁊ cõmit. ſtip. ⁊ pʒ
ex allegatis ſ. Iſta eniʒ verba in caſu nr̃o, potius denotãt tra
ctatũ verborũ, quã perfectũ eſſe ʒctũ, ⁊ multa tractaui q̃ nõ p-
ficiũtur. l. ſi ex cã. §. nunc vidẽdũ. in fi. de min. d. l. ſi voluntate. ⁊
l. ſciẽdũ. §. dcm̃. ff. de edi. edic. ⁊ in c. dudũ. de re. eccl. nõ alie. in vj.
Et his verbis p allegata iura vtitur Bal. in l. multum. C. ſi qs
alteri vel ſibi. ⁊ in l. cũ allegas. C. de vſur. ⁊ in l. ſi quis cũ alr. de
verb. obl. ⁊ nõ ſufficeret apparere in gñe, ꝙ ʒctus fuerit firma-
tus niſi appareat ꝙ ptiũ fuerit certũ ⁊ limitatũ, ⁊ de illo ſatiſ-
fiet venditori. d. §. offerri. in tantũ, ꝙ ſi teſtes deponẽtes ſuper
ptio deponerẽt, vnus de minori, alius de maiori ſumma, nõ p-
pter hoc dr minor ſumma ptiũ certũ tanquã in maiori inſit mi
nor, vt videant teſtes cõcordes, iuxta l. diẽ pferre. §. ſi plures.
de arb. l. j. §. ſi ſtipulãti. de v. obl. c. j. de arbi. in vj. ⁊ illud nõ ven
dicat ſibi locũ in contractu facto ex cauſa onerofa. l. ſi decem. ff.
loca. ⁊ no. in d. §. ſi ſtipulanti. Et ꝙ ſine expreſſione certi pretij

non poſſit confici inſtrumentū validū, not. Iac. de Raue. in l. j.
C. de contrah. ⁊ commit. ſtip. vt refer. ibi Cyn. ⁊ ſequitur ibi ēt
Rayn. qui ēt dicit ita tenuiſſe Pet. ⁊ teſtes qui deponūt ſuper
tali pretio ſi vnus diceret, quod vendidit pro decem, ⁊ aliꝰ etiā
diceret qđ vendidit pro decem, ſed erant in diſcordia in repeti
tione pretij, non probarent. Item ſi dicerem, quod erant in dif
ferentia. Bene faciūt no. per Io. an. in c. in noſtra. de teſtib. dū
tractat ꝙ ſi vnus teſtis contradiceret vni alteri neutrius di-
ctū vȝ, niſi alter teſtis forte in tantū eſſet dignior, qđ prouocet
forte iudicē ad deferēdū inſtr̄m ſm formā. l. in bonefidei. de iu-
reiu. ⁊ c. ſi. e. ti. ℂ Adde Ro. cōſ. xcj. ⁊ Pau. de ca. conſi. cxxxij.
* CLAV. ℂ Vendētis. Et quod in donatione, vel ſtipulatiōe, eo
modo, Promitto quicquid, vel quantum volueris. Vide Bar.
in l. a Titio. §. ſi. de ver. obli.

a b **In ijs [a] que.** In ijs que venduntur vt ſpecies, peri
culū [b] eſt emptoris incōtinēti, in ijs, q̄
vendūtur vt pondus, numerus, vel menſura, eſt periculū em-
* ptoris, cum diſtinctione que hic habetur. ℂ * Quero, qđ in re-
bus immobilibus vt puta vendo tibi fundū ad menſurā, vtrū
videatur conditionalis venditio? Reſpon. ꝙ ſic, vt l. ſi in vendi
tione. §. j. ⁊ ibi no. j. de pericu. ⁊ commo. rei vend. de actio. emp.
* ⁊ vendi. l. Julianus. §. Titius.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ℂ In his. Inquantum dicitur hic, ꝙ nō habetur vē-
ditio pro perfecta, niſi facta menſura, amplia etiam vt proce-
dat in bonis mobilibus, vide Bar. conſi. cxviij.
b ALEX. Intellige. Vt p Bar. in l. Julianus. §. ſi Titiꝰ. de actio.
emp. ⁊ vide Bal. in l. cū cōuenit. C. de pericu. ⁊ cōmo. rei ven. an
aūt quo ad trāſlatione dnij, ⁊ alios effectus ante menſuratio-
nem dicat̄ pfecta venditio: vide Sal. ⁊ Ange. in l. ij. C. de peri-
cu. ⁊ commo. rei ven. poſt glo. vbi videtur tenere, quod ſic.

LEX XXXVI.

1 ☞ Relatiuum appoſitū verbo futuri temporis, an faciat con
ditionem.

a 1 **Si quis fundum.** [a] Not. † qđ relati-
uū appoſitū v-
bo futuri temporis. facit conditionem, vt l. Stichū
qui meus erit. j. de leg. j. Quid de relatiuo quantita
tis? Certe idem, de quo in l. j. j. de condi. ⁊ demonſt.

ADDITIO.

a ALEX. ℂ Si quis fundum. Vide Bar. in l. ſi diuortio. j. de vb.
obli. vbi loquitur de relatiuo quantitatis.

LEX XXXVII.

1 ☞ Verba illa que in iuſtrumentis ponuntur qđ ſi plus valet
donat, quid operantur.

a 1 **Si quis donationis.** [a] Per hanc
legē dicunt
quidā † ꝙ ſi in inſtr̄o ponunt̄ iſta verba, ⁊ quod plus
valet, dedit ⁊ donauit pro bonis ſeruitijs, ⁊ meritis,
quod tunc non habeat locum beneficium. l. ij. C. de reſcin. vē. ita
videtur tenere Azo in ſumma illius titu. ego aliter dixi in l. ſi
quis cum aliter. j. de verb. obl. ⁊ in d. l. ij.

ADDITIO.

a ALEX. ℂ Si quis donationis. Dicit tamē Bal. in rub. C. eo. in
xij. q. qđ donatio de qua hic, non eſt ꝑprie donatio, ⁊ quid ſi in
inſtrumento venditionis dicatur, ⁊ illud quod plus valet, dona
uit, an habeat locum remedium l. ij. C. de reſcin. ven. adde Bal.
conſi. iij. ⁊ xl. v. li.

LEX XXXIX.

1 ☞ Relatiuum iunctum verbo futuri tēporis, vel quod habeat
vim futuri, facit conditionem.
2 Relatiuum inducit conditionem diſtributiue, non collectiue.
3 Verbum preteriti pluſquam perfecti, vel preteriti imperfecti
ſubiunctiui vel optatiui modi trahitur ad futurum.

a **Si debitor rē pignoratā. §. Veriſimile.** [a] Opp. de l. cū quidaȝ. j.
de le. ij. ſol. vt ibi, ⁊ Cy.
tāgit mulā bene. C. de dona. l. ſi quis argentum. ℂ † No. ex hac
l. tria. Primum, qđ relatiuum iunctū verbo futuri temporis,
vel ꝙ habeat vim futuri, facit conditionē. Idē em̄ eſt dicere ꝙ
natū erit, ⁊ ſi natū erit, vt hic. ⁊ l. Stichū qui meus erit. de le.
2 j. ℂ † Scđo no. ꝙ relatiuū inducit cōditionē diſtributiue, ⁊ nō
collectiue. q. d. qđ natū erit, quatenus natum erit, ſiue in totuȝ,
ſiue in partē, vt hic, ⁊ l. Stichum q meus erit, qđ eſt valde not.
3 ℂ Tertio no. † quod verbum preteriti pluſquam perfecti [b] vel
b preteriti imperfecti ſubiunctiui, vel optatiui modi, trahit ad
* futurum tempus, vt hic dum dicit, ꝙ natū eſſet. * ⁊ ego dico in
l. j. j. de iure codicillo. in illa clauſula, ſi non valet, ⁊c. qđ aliđ eſt
dicere ſi non valet, aliud ſi non valeret: q̄ verbum valeret, ad
futurum trahitur, licet videatur preteriti temporis, ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ℂ Veriſimile. Ad iſtum tex. vide no. per Bald. in rub.
C. de peric. ⁊ cōmo. rei ven. ⁊ in l. ſi ea. C. de vſu. ⁊ p Bar. in l. co-
tē. § q maximos. de publica. ⁊ l. merces. §. vis maior. verſ. ſȝ hic
inſtatur. j. loc. ⁊ facit ad queſtionem no. quam vide per Ro. in l.
iiij. §. pretor. ff. de dam. infe. ⁊ ibi dixi poſt eum. vbi refert illud
fuiſſe dictum Bar. hic in aliquibus lecturis.
b ALEX. ℂ Pluſquā perfecti. Vult Bar. ꝙ verbū p̄teriti pluſ-
quā perfecti t̄pis trahat̄ ad futuruȝ. Vide Bar. in l. qui Ro-
me. §. Augerius. de ver. obl. ⁊ in l. cum quidaȝ. de au. ⁊ arg. leg.
⁊ in l. cētesimis. §. ſi. de verb. obl. ⁊ in j. col. ⁊ in l. quidam. de ver.
obl. ⁊ l. quamuis. § idem ſcribit. de auro ⁊ argen. leg.
* CLAV. ℂ Natū eſſet. Vide Bar. ⁊ alios, maxime Alexā. in l.
ſciendum. j. de verb. obli.

LEX XL.

1 ☞ Tempus ſi ſtatutum fuit ad petendū, an poſt terminū poſ-
ſit quis addere in libello.

a **Qui fundum.** [a] Renūtiatio fctā poſt ter-
minū cōuētionalē, nullius
eſt momēti. h. d. Itē p renuntiationē vniuerſalē ſatiſ-
fit termino, ſi aliud nō eſt actum expreſſe. h. d. quā le-
b gē no. Quero qualiter intelligitur iſta diſtinctio [b] quaȝ ponit
Juriſconſultus hic. Gl. ponit hic duas opi. Et ſecunda opin.
Jo. arguit ꝙ tempus appoſitum in menſurando non videt̄ re-
petitum in renuntiando, veritas eſt, ꝙ diſtinctio colligitur ex
hoc, an fuit terminus appoſitus ad renuntiandum ſimpliciter,
c aut ad renūtiandum quanti minoris eſt. Et ſecundum [c] hoc eſt
1 no. † ad queſtio. ſtatutum eſt parti tempus ad petendum, [d] que
d rit̄ vtrū poſt terminū poſſit quis addere libello? vr̄ diſtinguē
* dum, vt hic. Aut fuit datus terminus ad petendū * ⁊ exprimen
dum quantitatem, quam volebat petere, aut ad petendum ſim-
pliciter, ſecundum diſtinctionem huius gl. ⁊c.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ℂ Qui fundū. Intra quantū tēpus ſit mēſuratio ſiē
da, quādo nihil eſt dictū de tēpore, vide oīno Imo. ⁊ Bar. poſt
alios in c. per tuas, ⁊c. de don. q tenēt mirabilr, ꝙ infra xl. dies
eſt ſiēda mēſuratio, ⁊ poſt peti nō pōt: ſecus ſi nihil eſſet conuen-
tum de menſuratione, vt hic per eos POM. ℂ Vide Alex. con
ſi. cxxx. iiij. vol. Tex. hic eſt ſolitꝰ pōderari a Decio, ꝙ imo i cō-
tractibus bone fidei, vbi eſt dies, ⁊ pena, nō poſſit mora purga
ri, quod tenet etiam Alex. in l. ſi inſulā. referēdo ibi Raph. Cu.
⁊ Imo. idem tenentes. ⁊ gl. in l. Lucius ff. de act. emp. dū ſub-
audit ibi, ad tex. maxime in gl. in ver. exhibuerit, licet cōtra te-
neat ibi Pau. de ca. in d. l. inſulā ꝙ imo ſit ſpeciale in cōtractibꝰ
bone fidei, vbi licet dies, ⁊ pena ſit, tamē admittitur purgatio
more. Bal. idē tȝ in l. cū allegas. xvj. oppoſitio. C. de vſur. ⁊ iſtā
opi. tenet Ant. de Prato in cōſi. quod eſt inſertū in cōſi. Alex.
cōſi. xlix. vol. iiij. ⁊ Alex. in l. ſi ſeruū. § ſequitur. ff. de verb. obli.
b ALEX. ℂ Diſtinctio. Vide Bar. in l. ſi ita ſtipulatus. §. Chry
ſogonus. de verb. oblig.
c POMA. ℂ Et ſcđm. Ex iſtis verbis no. Bar. ꝙ lȝ ex forma ſta-
tuti petitio, ⁊ reſpōſio debeat fieri in termino, alias nō audiet̄
ꝙ ſi tamē intra terminū in genere proponatur, poterit dehinc
illa poſt terminū declarari. Vide Ang. in l. heredes palā. §. ſȝ
⁊ ſi notā. ff. de teſta. Pari modo, poſt datum ad probandum, et
probationem habendum, poterunt tamen peti publicari teſtes
ſecundum Archi. ⁊ Gemi. in c. pia. de exce. li. vj. Bal. in l. ad te-
ſtiū. ff. de teſta. Alex. in l. edita. C. de eden. Prepo. in c. cognoſca
mus. xxxiij. di. Feli. in c. licet cauſam. ver. limita. de proba. ⁊ in
ſimili, Alex. conſi. cxxv. col. j. vol. v. Bal. cōſil. xxxiij. in v. parte.
d ALEX. ℂ Tp̄s ad petendū. An poſt terminū poſſit addi libel
lo, adde qđ no. Bal. in l. ius ciuile. de iuſt. ⁊ iu. ⁊ qđ no. Bar. in l.
edita. C. de edēdo. in ver. ⁊ per hoc determinatur queſtio. ⁊ no-
tat Bar. in l. j. in prin. in x. q. de ope. no. nū. Dic quod per iſtud
dictum limitatur dictū Bar. in d. l. edita. ⁊ ſequitur Sal. p hoc
tamen non videtur poſſe bene verificari iſtud dictum ad limi-
tationeȝ eorū, que ibi no. Bar. q̄ ſi ſtatuitur tibi terminus ad
petendū, vel agenduȝ in libello egiſti ad decē ex mutuo pote-
ris poſt terminū aū litē cōteſtatā addere ex ea cauſa, ſed ſi li-
bellꝰ fuit ineptus in ſubſtātialibꝰ nō poteris emēdare. l. accuſa
turꝰ. j. de adul. no. Bar. in d. l. edita. qđ no. q̄ nō reperies alibi
declaratū. ⁊ in hac l. eſt vnus §. qui incipit, q agrū. vide qđ per
tex. illum dicit Sali. in l. ij. C. de contrah. emp. ⁊ Jo. an. in titu.
de empt. ⁊ vend §. ſciendum. ad ſi. ⁊ ibi etiam Spec. ⁊ Paul. de
ca. in l. ſi ſeruum. ff. de act. empt. vide que dixi in d. l. edita.
* CLAV. ℂ Petendū. Vide Imo. circa hoc qui videtur tenere
contrarium in capi. auditis. de in integrum reſtitutio. ⁊ diffu-
ſe Barbat. in rubri. de fide inſtrument. ⁊ Claud. in lege prima.
§. hu-

Claud. l. j. §. huius ſtudū. vbi etiam ponit Bal. de iuſti. ꝛ iur. vide in ſimili Feli. in c. paſtoralis. de exceptio. Areti. in l. Gall⁹. §. etiam ſi parte. circa princ. de lib. ꝛ poſthu. vide pro limitatione Aret. in l. qui Rome. §. pe. ſ. de verb. oblig.

LEX XLI.

Cum ab eo. Modus adiectus cōtractui cōtractum non ſuſpendit, ꝛ actiōe ex eo contractu quis moduz implere cogitur, ſecus in condictione. h. d.

LEX XLIII.

1 Teſtis malitioſe vel obſcure loquens, vel omittens aliquid dicere tenetur tanquam falſarius.

a Ea, que commendandi. Commēdatio generalis non obligat commendantem, ꝛ pmiſſio generalis nō refertur ad id quod emptor ſciebat. h.
b d. No. finē huius legis, ᵇquod falſum committitur in tacendo
1 qđ dicere debuit, vel in loquēdo obſcure. ✝Unde teſtis, ꝙ omittit verū vel qui loquitur malitioſe vel obſcure illud, qđ dicit, tenet tanquam falſarius. de quo in l. preſbyteri. C. de epi. ꝛ cle. Et materiā iſtius legis vide in l. quod venditor. ff. de dolo. vbi plene not. ꝛc.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Ea que. Vide Bar. in l. dolum. C. de dolo. ¶ POMA. De notario, qui negat inſtrm, de quo fuit rogatus, vide Alex. conſi. lxxxiiij. j. vol. Fel. in proe. Decre. j. col. ad fi. ꝛ ſequen. in c. cum clamor. de teſtib.
b ALEX. ¶ Finē huius legis. Vide gl. ꝛ Bal. in l. j. in ff. oppoſitio. C. de edil. act. adde hic, ꝙ dixit Bar. in l. ſi quis obrepſerit. in penu. q. de falſis. ꝛ Adde Bar. in l. pſcriptione. vltima queſtione. C. ſi contra ius, vel vtilitatem publicam.

LEX XLIIII.

Si duos quis. No. habemus ſ. de verb. obli. in l. ſcire debem⁹. ꝙ quot ſunt res expreſſe in ſtipulatione, tot ſunt ſtipulationes, quare hic nō ſunt tot emptiones quot ſunt lerat, vt ibi dixi.

LEX L.

1 Actio preſcriptis verbis quomodo cōcurrat cum actione ex vendito.

a Labeo ſcribit, ſi mihi ᵃ bi-
b bli. Conditio habet pro impleta quantum ad illūᵇ cō-
c trahentem per quem ſtat.ᶜ h. d. ¶ Quero, hic dicit
1 quod actio ✝preſcriptis verbis concurrit cum actione ex vendito. Dic vt no. per doc. in l. in bone fidei. C. de pac. ꝛ l. ij. de pac.
* inter emp. ꝛ ven.*

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si mihi. De hui⁹ l. intellectu, vide Bar. in l. ſi qs cū debitor in fi. ff. de tutelu. ꝛ p Bal. in l. interlocutio. C. comin. vt epi. Bal. in rub. C. e. in viij. q. ꝛ in l. petēs. C. de pac. ꝛ Sali. in l. bone fidei. C. eo. tī de pac. ꝛ Bal. in l. quamuis. C. de tranſactio.
b POMA. ¶ Quantum ad illū. Vide Alex. cōſi. xlix. vol. ij. ꝛ Ro. conſi. cccclxxiiij. in iij. dubio.
c P. PAV. P. ¶ Quē ſtat. Limita iſtuz tex. niſi eſſet conditio, que penderet a mera voluntate illius, per quem ſtat. vide Pau. de caſt. in l. ſi heres. §. ſi tamen. ff. de eo quod certo loco. vide tn̄ eūdem in l. tenetur. §. primo. ff. de actio. empti. aliter loquentem.
* CLAV. ¶ Et vend. Vide ad intellectū huius legis qđ notab. dicit Bal. in l. interlocutio. C. commina. vel epiſtol.

LEX LI.

1 Aggeres, ꝛ foſſata menſurantur.

a Litora. ᵃQuero ✝vtrū aggeres, ꝛ foſſata de-
1 beant menſurari. Certe puto, qđ ſic, vt ſ. de fun. inſtru. l. predia. §. ita legatum. ꝛ ibi no. ꝛc.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Litora. An foſſe agri debēt mēſurari, qđ not. ꝛ vide Bal. in rubr. C. eo. in iiij. q. ꝛ ibi quid in ripis, ꝛ vijs publicis. et Bart. in cōſi. cōmune Lignani. POMA. ¶ Vide Alex. cōſ. cxx. taci. Omiſſis argumētis. vo. ij. ꝛ ibi dixit qd in ripis fluminuz.

LEX LV.

1 Dominium non transfertur ex imaginaria venditione.

a Nuda ᵃ ꝛ imaginaria. No. tex. ✝ibi
1 intelligitur. quod ex imaginaria venditione nō transfertur dominium. Simile in l. emptor. ſ. de aqua plu. arcen.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Nuda. Ad hanc l. vide no. Bal. in l. traditionib⁹. C. de pac. ꝛ in gl.

LEX LVI.

1 Pactuz quod liceat ingredi poſſeſſionem ſua anthoritate, tranſit ad ſingularem ſucceſſorem.

Si quis ſub hoc. Pactum manus iniectionis proſequit rem penes quemcunque poſſeſſorem. ¶ No. caſum p queſtiōe que formatur in l. creditores. C. de pig. vbi
1 queritur, ✝an pactum, quod liceat intrare poſſeſſionem ſua authoritate tranſeat ad ſingularem ſucceſſorem.

LEX LVII.

Domū emi. Si res, que vēditur, nō ſubeſt, non valet venditio, ſed ſi ſubeſt pro parte valet, ꝛ per officium iudicis pretiū minuitur, ꝛ intereſſe preſtabitur, h. d.

LEX LXIII.

1 Accuſatio non vitiatur, licet in ea non ſit locus, dummodo alia demonſtratione ſit certus.

a Cum ſeruo ᵃ dominus.

§. Demonſtratione. Fines non ſunt neceſſarij, quando alijs demōſtrationibus res certa redditur. h. d. Fa-
1 cit ad ✝queſtionem, ᵇfacta eſt accuſatio contra aliquem de ma-
b leficio commiſſo in palatio poteſtatis Peruſii. opponebatur, quod locus erat incertus, qꝛ non erant cōfines. Dixi hanc obiectionem non obſtare. Caſus eſt hic, vide de hoc, vt dixi in l. libellorum. ſ. de accu. vbi plene no.

ADDITIONES.

a POM. ¶ Cum ſeruo. Nota quod res vendita debet demonſtrari, ſaltē per duos confines. Ita Alex. conſi. xxxix. vol. v. Vide multa per Alex. in l. hac conſultiſſima. ſuper glo. in verb. indicia. C. qui teſta. fac. poſſunt.
b ALEX. ¶ Facit ad queſt. Adde Bar. in l. demōſtratio. ꝛ ibi dixi de condi. ꝛ demō. ꝛ l. cū pater. §. ſi. de leg. ij. ¶ Adde an in libello ſit ponendus finis, ꝛ qn̄ pcedat, Io. an. in addi. ad Spec. in tit. de libelli concep. §. iuxta. verſi. item debet deſignare.

LEX LXIIII.

a Fundus ᵃ ille. In cōtractu inter viuos locus eſt iuri accreſcēdi quā-
* do promiſſoris hoc intereſt. h. d.* ¶ Glo. format cōtrarium, cuius ſolutio colligitur ex ſummario, quod dedi, ꝛ ipſa gl. ſoluit. De materia huius legis vide late q̄ dixi ſ. de lega. ij. l. re coniuncti. ibi, Sexto quero principaliter, an in
* diſpoſitionibus inter viuos, ꝛc.*

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Fund⁹. Vide late Bar. in l. ſi mihi ꝛ Titio. de verb. obli. ꝛ vide qđ dixit Bal. p iſtū tex. in l. multū. C. ſi quis alt. vel ſibi. P. PAV. P. ¶ Limita iſtū tex. no. p Alex. in l. ſi mihi ꝛ Titio. co. j. de ver. obli. qn̄ pretium non eſſet certum, ſed taxandum arbitrio boni viri, vt per eundem. Legē iſtam declarat, ꝛ cum alijs, que contrarie videntur cōciliat Imber. in ſuo Anchirid. iur. Gallic. c. penult.

LEX LXV.

Conuenit. No. legem p quā diſputaui queſtionē, erat enim venditus reditus alicuius rei, an ſit venditio, vel locatio? Et videtur, quod non ſit venditio, cum nō commutetur domi-
* nium, vt hic, in ver. toties, quod no ꝛc.* ¶ Nota ibi, toties, ꝛc. ꝛ quis ſit effectus, an ſit locatio, vel venditio. Vide que ſcripſi.
* C. loca. l. licet.*

LEX LXIX.

a Rutilia polla. Verba contractus referuntur ad tempus cōtractus. Item lacus ius non habet, ſecus in flumine. h. d. Adde ad l. vicinus. ſ. de aqua plu. arcen. ꝛc.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Rutilia Polla. Vide quid per hoc cōſuluerit Bal. conſi. ccclxx.

LEX LXXI.

* Imperatores. *De materia hui⁹ legis dic plene per gl. notabilem. in l.
* arbitrio. §. de eo. ff. de dolo.*

LEX LXXII.

a Pacta conuenta. ᵃPactum ſuper accidētalib. Scribus
b ſeu ſuper naturalibusᵇ ex interuallo appoſitum ad exceptionē tm̄ prodeſt, ſed ſi apponat ſup ſubſtātialib. pdeſt etiā ad actionē. h. d. ꝛ hēs hic vnā gl. magnā. cui⁹ principiū quaſi vſqꝫ ad finem tractat in l. iuris gētiū. §. quinimo. ff. de pac. Alia pars examinatur in l. ſi. ff. de condi. cau. dat.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Pacta cōuēta. Hāc legē cōmēdat Bar. ꝛ Bal. in l. iu-

ris gentiũ. §. adeo. de pactis. Et iſtam gl. allegat Bar. in l. lecta. in j. co. ȝ. ſi certũ pet. Uide Bar. in l. pacta nouiſſima. C. de pac. ⁊ vide late Bar. in l. ſi mihi ⁊ Titio. de verb. obl. late vide Bal. in l. vbi. ſ. de do. cau. mor. q̃ aũt ſit dr̃ia inter ſubſtantiã, ſolennitatem, ⁊ ordinem, dixi poſt Bar. in l. ſi is. in princ. C. qui teſt. fa. poſ. ⁊ que dicanť naturalia, ⁊ que accidentalia contractus, vide Bal. in l. j. in prin. C. commo. que aũt ſint ſubſtãtialia, per Bal. in l. ad exactioneȝ. C. de dotis promiſſ.

b P. PAV. P. ¶ Supernaturalibus. Que dicatur propria natura huius rei, vide Angel. conſi. ciij. incip. ſacratiſſima, ⁊ illuſtriſſima regina. vide Bal. in p̃ludijs feud. in iiij. diuiſio. ⁊ que habes ad Barto. in l. cũ precario. ff. de preca. quid dicať ſubſtãtiale act⁹, ⁊ in l. vbi ita donať. ff. de do. cau. mor. Itẽ no. ꝙ illud qđ naturaliter eſt nulli ſubiecto, abeſſe p̃ſumať. Et ꝙ natura nunquã intelligitur eſſe ſeparata a ſuo naturato, vide Bal. in rub. an mutus vel imperfectus.

LEX LXXIIII.

1 ☞ Clauium traditione videtur tradita poſſeſſio rerum exiſtentium ſub clauibus.

2 Traditio facta non domino eo caſu transfert cõditionem vſucapiendi, quo caſu transfertur facta a domino dominium.

a * 1 2 * b **Clauibus.** [a] No. † quod clauib⁹ traditis * videtur tradi poſſeſſio eorũ, q̃ ſunt ſub clauibus. No. ſecundo † quod quo caſu facta traditione a domino transfertur dominium, eo caſu traditione facta a nõ domino transfertur conditio * vſucapiendi, [b] de quo plene in l. Pomp. §. iuſſu. ſ. de ac. poſ. ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Clauibus. ¶ Hanc legẽ intellige, vt no. p Bal. ⁊ doc. in l. j. in p̃n. in iiij. q. p̃n. ſ. de acq. poſſ. ⁊ vẽditor teneť tradere claues. Bal. in l. ij. C. de ver. ſig. Adde Bart. in l. nã ⁊ poſtea §. fin. de iureiu. Et qđ opereť traditio clauium, dic vt per Pet. de ancha in cle. j. §. ſane. de here. qđ ſi procedit titul⁹ habilis ad trãſlationẽ dñii operabitur tranſlationem dominij, vt hic, ⁊ in l. j. ſ. pro dote. ⁊ in l. dotis fructus. §. fin. cũ l. ſeq. de iure do. Si nõ p̃cedat talis titulus, tunc in dubio videtur talis traditio facta ad cuſtodiam l. cum pater. §. pater pluribus. ⁊ ibi Bar. de leg. ij. ⁊ facit quod no. in l. cum quid. ſi cer. pe. Et hãc legẽ intellige, vt no. p Bar. ⁊ doc. in l. j. in prin. in iiij. q. prin. de acq. poſ. ⁊ venditor teneť tradere claues. Bal. in l. ij. C. de ver. ſig. Et hanc regulam limita, vt per Ang. in l. j. C. de acq. poſ. ⁊ Bal. in l. ij. eo. ti. ⁊ Imo. in l. ſi per errorem. de vſuc. in l. ij. §. ſi a pupillo. p emptore. gl. ⁊ doc. in l. Põponius. §. ſi iuſſu. de acq. poſ. POMA. ¶ Ad intellectum huius l. vide Ang. in §. ſed iſte. in ſi. inſtit. de accuſa. Alex. l. j. in prin. ff. de acqui. poſ.

* CLAV. ¶ Traditis. Et eodẽ modo fortius per retentionẽ clauium videtur retenta poſſeſſio. glo eſt, quam repeto notabi. in l. j. in prin. in verb. quia naturaliter. verſ. ſed quid ſi non eſt in cõſpectu. ſ. de acq. poſ. ⁊ vnam ampliationem notab. ad hanc legem per gl. in l. interdum. §. j. ſ. de acq. poſſ. ⁊ vide late regulaȝ huius legis affirmatiuam ⁊ negatiuam. in l. Pomponius. §. ſi iuſſu. vbi per Cum. de acq. poſſeſ.

* CLAV. ¶ Conditio. Uide Areti. l. i. §. ſi vir. de acq. poſſeſ.

b P. PAV. P. ¶ Conditio vſucapiendi. Uide circa iſtam regulam Aret. in l. i. §. hec que deterius. ff. de acq. poſſ. vide ad regulam Dec. conſi. lvj. vide etiam pro limitatione Are. in l. i. §. ſi vir. ff. de acq. poſ. quia non procedit in contractu conditionali.

LEX LXXVII.

a **In lege.** [a] Paria vel ſimilia ſunt nõ eẽ, ⁊ nõ apparere. h. d. lex iſta. ¶ No. quod lapidicina dicitur vbi lapis ceditur, non vbi cedi põt, ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ In lege. Adde l. cũ res. circa prin. de le. j. ⁊ Bar. in iiij actionib. circa ſi. de in lit. iuran.

LEX LXXVIII.

1 ☞ Tradere ſibijpſi quis poteſt.

2 Notarius poteſt ſcribere teſtamentum.

a **Fiſtulas emptori.** [a]

b **§. Fundum.** [b] Tutor rẽ ſibi debitam poteſt tradere ſibijpſi. h. d. qđ no. ¶ † No. quod aliquis tradit ſibijpſi. In contrariũ facit l. ij. de ſtip. ſer. vbi quis non poteſt ſtipulari ſibijpſi. ⁊ iſta faciũt ad

2 queſtionem, † vtrum notarius poteſt ſcribere teſtamentũ proprium. Uidetur quod non, quaſi ſeipſum non poſſit rogare, in cõtrariuȝ facit hec l. dic vt dixi in d. l. ij. de ſtipulatione ſeruo. ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Fiſtulas. Ad iſtã le. vide late p Bar. i l. ij. i ſi. d ſti. ſer.

b ALEX. ¶ Fundũ. Et ad intellectũ hui⁹ §. vide ſin. Bal. in l. cuȝ ipſe. C. e. ⁊ Bar. ⁊ doc. in l. ij. in ſi. de ſtip. ſer. ⁊ Bal. in l. honoruȝ, in vlt. col. C. qui admit. alleg. Bal. no. in l. nõ dubium. C. de legi. POMA. ¶ Ad intellectũ huius §. vide Bar. ⁊ Alex. in l. ſingularia. ff. ſi cer. pet. ⁊ ibi Moder.

1 ☞ Quantitas licet ſit ſoluta pro parte, non tamen tranſit dominium pro parte.

a 1 **§. Qui fundum.** [a] Facit text. iſte, ꝙ lȝ ſit ſoluta quãtitas † p parte, non tamen dominium acquiritur pro parte. non enim alienaſſet niſi in totũ alienaſſet. arg. ſ. de ſol. l. ſi rem. tamen fructus debet habere emptor pro rata qm̃ ſoluit pretium, vt j. de fundo dota. l. ſi.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Qui fundum. Uide Bar. in l. Iulianus. §. offerri. de act. emp. POMA. ¶ Uide Alex. conſi. xvij. in ſi. in i ij. vol. ⁊ conſi. cxxi. e. vol. Pan. cõſ. lxv. in j. vol. ⁊ vide que poſui ad Bart. in l. Iulianus. §. offerri. ſ. de actio. empt.

§. Frumenta. Qui ſuſcipit in ſe caſuȝ fortuitum, tenetur de caſibus fortuitis cõmu-

a niter contingentibus. [a] h. d. vel aliter. Caſus fortuitus cõmuniter inopinatus, non ex conſuetudine eueniens. h. d. ꝙ not. Dixi in l. ſed ⁊ ſi quis. §. queſitum. ȝ. ſi quis cau. ⁊c.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ Communiter cõtingẽtibus. Uide latiſſime Feli. in c. ſedes. de reſcr. ⁊ nũ ꝙ intelligiť ſermo, quantũcũq; gñalis de inſolitis, vide Iaſ. in l. ſȝ ⁊ ſi q̃s. ȝ. ſi q̃s cautio. Alex. in l. ꝑtia rerũ. ad ſi. ff. ad leg. Falc. dz ꝙ iſte tex. Iuuať illi, ad quẽ allegať, et de caſu inſolito, ⁊ an caſus rebellionis dicať inſolit⁹, vide Dec. cõſ. lxx. POMA. ¶ Uide aliqua p Barb. cõſ. xxi. vol. ij. ⁊ vide ad iſtũ tex. Alex. cõſ. xcvij. volu. iij. ⁊ Angel. cõſi. clxxxvi. ⁊ Alexã. etiã cvij. vol. iij. ⁊ Raph. Cu. cõſ. clxxxv. ⁊ Bal. cõſ. cxix. in j. parte. ⁊ conſ. cxlv. in ij. parte.

LEX LXXXVIII.

a **Titius.** [a] Pactũ ſiue legi cõmiſſorie reprobať inter creditorem, ⁊ debitorem, non inter debitorem, ⁊ tertium hoc dicit.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Titius. Allegaui tibi iſtũ tex. in l. ſi. C. de pac. pign. et Bar. in l. Iulianus. de verb. obl. ⁊ in l. creditores. C. de pig.

a **§. Lucius Titius.** [a] Obligatio perſonalis nõ ſequitur fundi poſſeſſorẽ, hoc dicit.

ADDITIO.

ALEX. ¶ Lucius. Ad hũc §. vide Bar. in l. ſi. ſ. de ope. no. nũt. in ſi. ⁊ in l. fluminũ. §. adijcit. de dã. infe. ⁊ in l. ſi ſub vna. §. ſi. de ver. obl. ſed qđ, ſi de nouo imponať, vide Bar. p illũ text. in l. ſi. C. de ſilẽtia, ⁊ decur. eo. li. xij. ⁊ vide in l. in venditione. ſ. de act. emp. et in l. ij. ⁊ qđ ibi Bal. C. de ſer. Uide ẽt p Bar. poſt Gul. in l. ſciendũ. in ſi. prin. in ver. qđ ſi hȝ annos. ȝ. q ſatiſ. cog. Adde Ro. cõſi. cclxxxviij. POMA. ¶ Uide Are. cõſ. xxv. Barb. cõſ. xxij. in ij. vo. ⁊ Are. cõſ. cv. ⁊ vide in l. j. ȝ. ſi cert. pet. P. PAV. P. ¶ De materia hui⁹ §. vide Alex. in l. adoptiuũ. §. j. ff. de in ius vo. vbi ponit qđ iuris ſi iſta reuerterẽť ad vẽditionẽ, de quo etiã vide Ro. in ſingu. ſuis in ſing. inci. ego declaro tibi vnã q. vide Ro. cõſi. cccij. ꝙ nõ p̃cedat fauore alimẽtorꝝ: vide Ro. cõſ. ccclxxxviij. circa prin. ci. Alex. cõſi. xviij. vol. v. itẽ qđ in teſtatore legãte ex tali fundo, vide ſingulr̃ Pau. de ca. cõſil. liij. Itẽ qñ aliquis habet aliquem fundũ obligatũ ad aliquã ſolutionẽ annui legati, Uide Feli. remiſſiue in c. ad audientiaȝ. in vj. cõcluſione, extra de reſcr. faciũt ad iſta que habes in ſimili ad Bar. in l. ſi ſic. de leg. j. Item iſtum tex. declara procedere, quando perſona ſolum eſt obligata ad iſtam annuam preſtationem, ſecus, ſi fundus eſſet obligatus p ea. Uide Ang. poſt gl. ibi, in l. hactenus. in ſi. prin. ff. de vſufru. Alex. in d. §. patronũ. item vide ad iſtum text. Aretin. cõſi. lxx. in j. colũ. dicentem deciſionem iſtam procedere etiam ſi in venditione expreſſe eſſet dictum quod res venditur cum ſua cauſa, quia ita loquitur iſte tex. vide ad regulam Alexand. conſi. xviij. in princ. col. v.

---

a De in diem addictione. [a] Rubrica ii.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Addictione. Declara iſtũ titulũ, vt per Iaſo. in l. ab emptione. ff. de pactis. P. PAV. P. ¶ De materia iſtorum pactorum, ſcilicet addictionis in diẽ, ⁊ legis commiſſorie, vide Alexã. conſi. x. Item quod iſta Rubr. dum dicit adiectionem ſit deprauata, ⁊ quod debeat dici addictionem, vide Iaſo. in l. ab emptione. in gloſſa, in verbo, rogatis. ff. de pactis. vbi etiam ponit nonnulla alia in materia pacti addictionis in diem, ⁊ legis commiſſorie, et an, et quando operentur ſolutionem contractus ipſo iure.